МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені А.С. МАКАРЕНКА ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ЗАХІДНОЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У M. ПЛЗЕНЬ (ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI) УНІВЕРСИТЕТ ДОКУЗ ЕЙЛЮЛЬ (SCHOOL OF FOREIGN LANGUAGES)

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
HRYHORII SKOVORODA UNIVERSITY IN PEREIASLAV
SUMY A.S. MAKARENKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
TERNOPIL VOLODYMYR HNATIUK NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY
UNIVERSITY OF WEST BOHEMIA (ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI)
DOKUZ EYLUL UNIVERSITY (SCHOOL OF FOREIGN LANGUAGES)

МАТЕРІАЛИ

V Міжнародної науково-практичної конференції «МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО: ТОЧКИ ДОТИКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

PROCEEDINGS

of the 5th International Scientific and Practical Conference «CROSS-CULTURAL COMMUNICATION AND TRANSLATION STUDIES: COMMON ISSUES AND DEVELOPMENT PROSPECTS»

УДК 81'25:316.77 М58

Рекомендовано до друку вченою радою Університеті Григорія Сковороди в Переяславі (протокол № 10 від 26 травня 2022 року)

Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції: збірник наукових праць (м. Переяслав, 9 червня 2022 року) / Гол. ред. К. І. Мізін; Університет Григорія Сковороди в Переяславі. Переяслав, 2022. 244 с. (Електронна книга).

Редакційна колегія: К.І. Мізін, д-р філол. наук, проф. (гол. ред.), Л.П. Летюча, канд. філол. наук, доц. (заст. гол. ред.), С.В. Костик, канд. пед. наук, доц. (відп. ред.).

До збірника увійшли матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку» у м. Переяслав 9 червня 2022 року.

Матеріали конференції надруковані українською, німецькою, англійською, французькою, російською, білоруською мовами та розподілені у збірнику за секціями, що заявлені у програмі конференції.

Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних спеціальностей.

Crosscultural communication and translation studies: common issues and development prospects: the fifth International scientific and practical conference: collection of scientific works (Pereiaslav, June 9, 2022) / Ed. by K.I. Mizin; Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav. Pereiaslav, 2022. 244 p. (Digital book).

This volume includes proceedings of the fifth International scientific and practical conference «Crosscultural communication and translation studies: common issues and development prospects», which took place in Pereiaslav on the 9th of June 2022. The proceedings are published in Ukrainian, German, English, French, Russian and Belarusian, they are grouped according to the conference workshops.

This book is presented for scholars, lecturers, post-graduate students and Philology students.

Відповідальність за достовірність викладених у публікаціях фактів, а також за можливі огріхи щодо технічного оформлення цих публікацій несуть їхні автори.

УДК 81'25:316.77 М58

© Університет Григорія Сковороди в Переяславі, 2022

3MICT

СЕКЦІЯ №1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОІ КОМУНІКАЦІІ
Hilda Fanta Cross-cultural communication current issues
дискурсу
Білокопитова М., Островська К. Особливості використання британської й
американської англійської у міжкультурній комунікації
Буренко Т. The phenomenon of gender in modern theories
Гладко М. Смешение языковых кодов в телерадиопространстве
Беларуси
Караневич М. Neologisms coined in the course of full-scale Russia-Ukraine war
Коваленко А. Лінгвопрагматичні особливості конфліктної комунікативної ситуації
Колесник О. Welcome to Ragnarök або міні-нарис про «оптимізацію»
семіосфери
Коростенскі Йіржі Вопросы сопоставительного изучения лексики (чешско-русское
сопоставление)
Кулик О. Креолізовані меми як джерело комічного в інтернетній
комунікації
Латигіна Н., Латигіна А. Роль національно-культурних чинників у міжкультурній
комунікації
Левченко Т. Суржик як засіб порушення літературних норм та спотворення
журналістських текстів
Летюча Л. Етнокультурні стереотипи та їх роль у міжкультурній
комунікації
Маюк Е., Балабанова А. Структура и функции контентной воронки в
инстаграм
Мединська С. Культура як основа полікультурної комунікативної компетентності
майбутніх фахівців у галузі туризму
Мізін К. Актуальність методології корпусної лінгвістики для контрастивних
фразеологічних студій
Овсієнко Л. Відхилення від граматичних норм у молодіжному сленгу (на прикладі мови Vong)
Потапенко С. Когнітивне чи лінгвокультурологічне дослідження дискурсу (на
матеріалі звернень президента України до національних парламентів)
Старостенко Т. Building successful communication in intercultural context
Христич H. Virtual advertising text as a linguistic phenomenon
СЕКЦІЇ №2-3. ПЕРЕКЛАД ЯК СПОСІБ І ФОРМА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ. ПРОБЛЕМИ РІЗНОЖАНРОВОЇ МІЖМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА
Бороліс I. Difficulties in conveying comic effect during the translation of American
movies
Konucera I Translation as the form of intercultural communication

передачами с одинаковым контентом, демонстрируя яркое, необычное, эффектное использование языковых кодов. В ряде случаев (например, *This is мова, Single Shop*) название, содержащее контаминацию кодов, реализует скорее *аттрактивную* функцию за счет необычности сочетаемых слов.

Заметим, что в последние несколько лет (2021-2022 гг.) наблюдается смена модного стандарта языковой номинации радиопередач. Она заключается в активном задействовании кода белорусского языка или его символов, в том числе в музыкальных передачах, целевой аудиторией которых является молодежь: *Будзьма*,*by*. Подобные названия представляются национально конструирующими, использование белорусского языка носит коннотативный характер, помогает передать связь с национальной культурой, белорусской идентичностью.

Таким образом, реальность коммуникативного пространства белорусского телерадиовещания заключается в постоянном соседстве русского и белорусского языков, вкрапления английского. Переключение языкового кода отражает языковую ситуацию в стране, когда естественным явлением становится беседа белорусско- и русскоязычных собеседников в рамках одной коммуникативной ситуации. При этом поликодовость в ряде случаев становится коммуникативной стратегией.

ЛИТЕРАТУРА

Мечковская, Н.Б. (2003) Белорусский язык: социолингвистические очерки. Verlag Otto Sagner Munchen.

Mariana Karanevych

PhD in Philology

Associate Professor at the Department of Translation Theory and Practice Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University

Oksana Kutsa

PhD in Pedagogy

Associate Professor at the Department of Translation Theory and Practice Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University (Ternopil, Ukraine)

NEOLOGISMS COINED IN THE COURSE OF FULL-SCALE RUSSIA-UKRAINE WAR

As far as language mirrors reality, it becomes possible to investigate how neologisms are coined to reflect new phenomena in a dictionary. One of the sources of neologisms is a political situation. Since Russia launched a full-scale military invasion into Ukraine on February 24, 2022, new words have been coined in the Ukrainian language. English as a language of international communication is often used to describe the current situation in Ukraine. Therefore, some neologisms have been borrowed into the English language.

Neologisms have received much attention in the past decade. Researchers have addressed the problem of their creation (Lin 2013), structural and semantic characteristics (Karpova 2019), translation (Karnedi 2011). In the light of recent events in Ukraine, the aim of our study is to analyze the neologisms that were created in response to new reality.

Many authors have attempted to define the word "neologism", but in our work we use it to refer to newly coined lexical units or existing lexical units that acquire a new sense, according to the definition provided by Newmark (Newmark 1988, 140).

Blending is considered to be one of the most productive word-formation processes. In the article by T. Snyder, the author explains the readers the meaning of a new lexical item coined by Ukrainians that is used to refer to Russian invaders – "ruscism": When we see "ruscism" we might guess this word has to do with Russia ("rus"), with politics ("ism") and with the extreme right ("ascism") – as, indeed, it does. A simple way to think about it is as a conglomerate of the "r" from "Russia" and the "ascism" from "fascism": Russian fascism (Snyder 2019). The New York Times acquaints the readers with a derived item "ruscist": In English, if you believe in racism, you are a racist; if you believe in fascism, you are a fascist. <...> Likewise, the new word "pauuusm" has "pauucm," or ruscist (Snyder 2019).

On March 22, 2022, the online dictionary for slang words and phrases "Urban Dictionary" added a new entry "to be Ukrained" with the following explanation: When you are Russia and you invade a country and the response is humiliation on a global forum (Urban Dictionary, n.d.). Naturally, the phrase is used to emphasize that Ukrainians have gained the support from almost all leaders of the civilized world in their fight against the invaders. Alongside with this, the users of the dictionary suggest broadening of the meaning to refer to somebody who is defeated because of the underestimation of a foe: He was utterly Ukrained in that chess match (Urban Dictionary, n.d.). The above mentioned neologism is coined by way of derivation.

Repurposing is observed when old words acquire new meanings. We can illustrate this with the following example. A word **orc**, alluding to a demon or an ogre, appears in the Old English glosses of about AD 800. It is believed that these old English creatures were most likely the inspiration for the orcs that appear in J.R.R. Tolkien's "The Lord of the Rings" (Britannica, n.d.). Nowadays, this lexical item is widely used to refer to Russian invaders: In all Tolkien's stories of the wars in Middle Earth, orcs are violent, destructive and untrustworthy, wreaking wanton havoc wherever they go. It is not hard to see why the people of Ukraine use this name for the invaders of their land (MacLachlan 2022).

One more productive way of the creation of neologisms is a *new combination* of words. It can be observed when already existing words are joined together to produce a new meaning. Thus, on March 21, 2022 the word combination **Bandera smoothie** was added to the Urban Dictionary with the following definition "a Molotov cocktail made in Ukraine" (Urban Dictionary, n.d.). The term "Molotov cocktail" was invented by the people of Finland when the Soviet army attacked their country in 1939. V. Molotov, Soviet foreign minister, declared that bombing missions over Finland were airborne food delivery for the starving population. In response to this, the Finns attacked Soviet tanks with Molotov cocktails. The word combination

"Bandera smoothie" is used to refer to the same object – a bomb made of a bottle filled with flammable liquid stuffed with a piece of cloth – by ordinary people to contribute to the national struggle. The Ukrainian version of this self-made weapon was named after S. Bandera, a fighter for independence of Ukraine in the 20th century.

The results of the study support the idea that neologisms are created in response to new reality in general and a new political situation in particular. Since the beginning of a full-scale Russia-Ukraine war, such entries as "ruscism", "ruscist", "to be Ukrained", "orcs", "Bandera smoothie" have been added to the dictionary of the English language. In the course of the study, we revealed the following wordformation processes: blending, derivation, repurposing, and a new combination of words.

REFERENCES

Britannica. (n.d.). Orc. In Britannica. Retrieved in May, 20, 2022, from https://www.britannica.com/topic/orc

Karnedi, M. A. (2011). The translation of neologisms: Challenges for the creation of new terms in Indonesian using a corpus-based approach. International Journal of Scientific and Engineering Research, 3(5), 1-13.

Karpova, K. (2019). Structural and semantic characteristics of food-related neologisms in modern English. Advanced Education, 6, 206-211.

Lin, M.-Ch. (2013). A New perspective on the creation of neologisms. Acta Linguistica Asiatica, 3(1), 47-60.

MacLachlan, C. (2022, April 26). Why are Ukrainians calling Russian invaders 'orcs'? The Spectator. https://www.spectator.co.uk/article/why-are-ukrainians-calling-russian-invaders-orcs-

Newmark, P. (1988). A Textbook of translation. Prentice Hall.

Snyder, T. (2022, April 22). The war in Ukraine has unleashed a new word. The New York Times. https://www.nytimes.com/2022/04/22/magazine/ruscism-ukraine-russia-war.html

Urban Dictionary. (n.d.). Bandera Smoothie. In Urban dictionary . Retrieved in May, 20, 2022, from https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Bandera%20Smoothie

Urban Dictionary. (n.d.). To be Ukrained. In Urban Dictionary. Retrieved in May, 20, 2022, from https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Ukrained